

Римляни и Гърци, които се намиратъ и въ нашата областъ, напр. между Пловдивъ и с. Марково, сж правени отъ много добъръ цементъ.

Варовититѣ камъни, отъ които се добива варъ, трѣбва да съдържатъ най-малко 90% въгледливо-варияна соль. Ако въ варовититѣ камъни има и пѣськъ, то той се растопява, при горението. За да се изгори варъ, трѣбва 800⁰ топлина; горѣнието споредъ величината на пещъта, трѣбва да трае 48—72 часа. Чиста варъ горятъ въ Родопитѣ до с. Марково и пр.

Варовититѣ камъни въ старата и флишената формации въ България даватъ много добра варъ, както при с. Змѣюво (Старо загорско и пр).

Желателно би било да се въведжтъ въ България, на мѣсто досегашнитѣ македонски и др. пещи, хуниообразнитѣ отъ Ридерсдорфската система, въ които се употрѣблява по-малко гориво.

Не по-малко забѣлжителенъ цементъ е *алцията* (гипсъ), която се намира на много мѣста въ България.

Гипсътъ губи водата си отъ 120⁰—200⁰ С. топлина, та лесно се троши на бѣлъ прахъ, който, смѣсенъ съ вода, става на тѣстява каша, която лесно се втвърдява. Това свойство се основава на химическата афинита на гипса къмъ водата. Отъ гипсенната каша изливатъ разни украшения и статуи; за тая цѣль зематъ 1 ч. ситенъ гипсъ, 2—2½ части вода съ малко лѣпило, което се замѣсва на каша. Тая каша (още до гдѣ е рѣдка) се излива въ нарочно изработени калъпи, които отвжтрѣ сж намазани съ масло. Излѣтитъ прѣдмѣтъ се очистюва и се оставя бѣлъ или вапцанъ съ бои. Бѣлитѣ гипсени украшения иматъ хубавъ изгледъ, нъ лесно се оцапватъ. Гипсътъ се втвърдява, кога се опече добрѣ; това става съ топлина до 200⁰ С. Въ малко количество гипса пекжтъ въ пещи, въ голѣмо количество — въ нарочно за това направени пещи.

Ако полѣемъ съ силенъ растворъ отъ стипца не добрѣ още излечений гипсъ и изново го испечемъ, слѣдъ като го разстрошимъ и размѣсимъ пакъ съ стипчаний растворъ, ще стане ягкъ, почти като мермеръ. Въ Панаюрище и пр. лѣятъ отъ гипсъ разни украшения (църковни и пр).

Гипсътъ се намира въ терциерната формация, въ околността на Парижъ (Монтмартъ) гдѣто има отъ 5—15 метра дебели пласове. Въ нѣкои случаи намиранieto на гипса ни спомага